

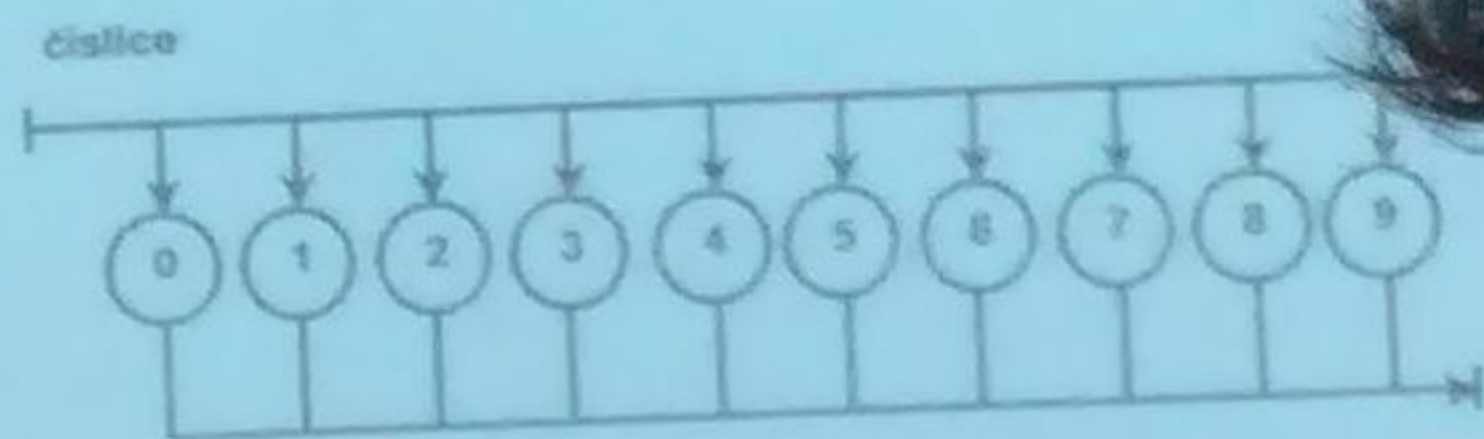
IZP – vzorové řešení

A, Příklad 1: Vysvětlete pojem syntaxe programovacího jazyka (pro číslice desítkové soustavy). Uvedte příklad syntaxe **číslice** (pro číslice desítkové soustavy)

Řešení: Syntaxe: Soubor pravidel udávající přípustné kombinace znaků v programu. Popisuje formální strukturu programu. Slova, identifikátory, čísla a další programové entity lze kombinovat. Na základě syntaktických pravidel lze posoudit, zda určitý text je či není korektním výrazem v daném jazyce.

Syntaxe číslice: BNF: $\langle \text{číslice} \rangle = 0|1|2|3|4|5|6|7|8|9$

Syntaktický diagram:

IZP – vzorové řešení

B, Příklad 1: Vysvětlete pojem syntaxe programovacího jazyka. (1+3 vety). Uvedte příklad syntaxe **písmeno** (pro velká písmena anglické abecedy). [2 body]

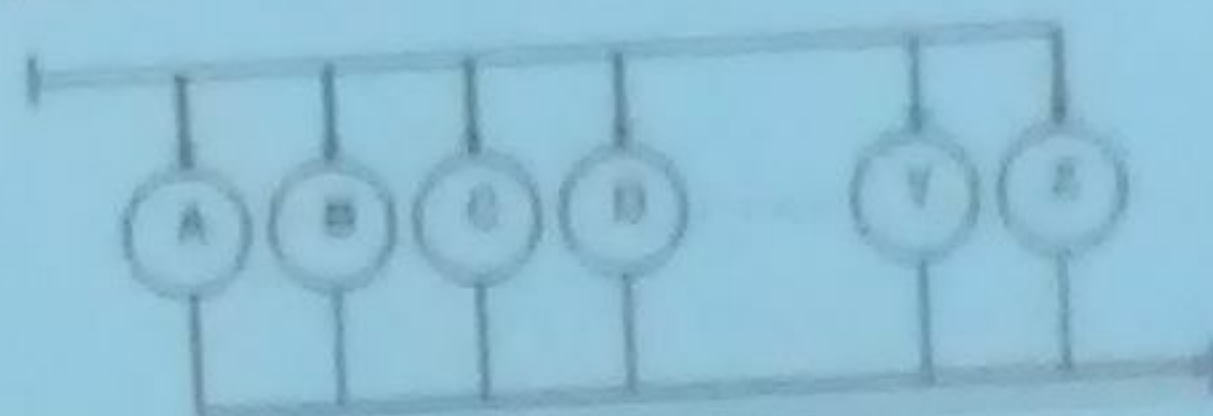
Řešení: Syntaxe: Soubor pravidel udávající přípustné konstrukce programů. Popisuje formální strukturu programu. Definuje klíčová slova, identifikátory, čísla a další programové entity a určuje způsob, jak je lze kombinovat. Na základě syntaktických pravidel lze posoudit, zda určitý text je či není korektním zápisem programu v daném jazyce.

Syntaxe písmeno :

BNF:

$\langle \text{písmeno} \rangle = A|B|C|D|E|F|G|H|I|J|K|L|M|N|O|P|Q|R|S|T|U|V|W|X|Y|Z$

Syntaktický diagram: *písmeno*

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 2: Popište, co je výsledkem použití operátoru `sizeof`.

Řešení:

Výsledkem operátoru `sizeof (int)` je velikost typu `int` (v počítačovém vývojovém prostředí) v bajtech.

B, Příklad 2: Vysvětlete pojmy: „ukazatel“, „reference“ a „dereference“.

[3 bodů]

Řešení:

ukazatel: *datový typ, jehož hodnota vyjadřuje místo/umístění dat v paměti (1b)*

reference: *hodnota pro nepřímý přístup k proměnné.*

dereference: *přístup k hodnotě proměnné přes její referenci také:*

operátor reference `&` – získání ukazatele na data v paměti

operátor dereference `*` – získání hodnoty dat přes ukazatel (samotné citování `& a *` à 0b).

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 3: Je dán následující kód:

```
#include <stdio.h>
int main(void) {
    for(int x=0; x<10;)
        x++;
    printf("x je rovno %d ", x); return 0;
```

Ukompiluje se uvedený program? Pokud ne, proč ne? Pokud ano, co se zobrazilo při spuštění programu?

Řešení: Program se nepřeloží. Proměnná x v příkazu printf("x je rovno %d ", x); není definovaná.

Příklad 3: Je dán následující kód:

```
float f = 0.0;
for (int i=0; i<10; i++) f = f + 0.1;
if (f == 1.0f) printf("Vysledek je: %6.4f", f); // xx
```

Ukompilujete, proč podmínka uvedená na řádku označené xx není splněna.

Typ float je pouze aproximací reálných čísel. 10⁻⁶ je přibližuje hodnotě 1.0 (1b), ostrá rovnost

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 4: Uvedte příklady (název) datových struktur. Uvedte také definici proměnné pro uveřejnění struktury.

Řešení: **homogenní:** pole, **heterogenní:** záznam, **Statická:** pole
dynamická: lineární seznam

B, Příklad 4: Uvedte základní řídicí struktury v programovacím jazyce. Uvedte příklad každé řídicí struktury uveďte příklad.

Řešení:

sekvence (posloupnost): (1b)

```
{  
    podil = a / b;  
    zbytek = a % b;  
}
```

selekce (větvení): (1b)

```
if(vyraz_podminky)  
    printf("X\n");  
else  
    printf("Y\n");
```

iterace (cyklus): (1b)

```
for(int num = 1; num < 11; ++num)  
    printf("%d ", num);
```


IZP – vzorové řešení

A, Příklad 5: Je dána definice: `unsigned int r; // inicializace x`

Napište **výraz** vyjadřující, zda rok uložený v proměnné `r` je přestupný (true) nebo není přestupný (false). Přestupné roky, podle Gregorijského kalendáře, jsou roky dělitelné 4, avšak roky dělitelné 100 **sú prestupné** pouze tehdy, pokud jsou dělitelné i 400. Nepoužívejte **ternárny** operátor!

Řešení:

```
((r % 4 == 0) && ((r % 100 > 0) || (r % 400 == 0)))
```

nebo lépe: `!(r % 4) && ((r % 100) || !(rok % 400))`

B, Příklad 5: Je dáno: `int x; // inicializace x`

Napište **výraz**, který nabývá hodnoty true, když hodnota uložená v proměnné `x` **není dělitelná** žádným číslem z množiny {3,5,7}. Nepoužívejte **ternárny** operátor!

Řešení:

```
((x % 3 != 0) && (x % 5 != 0) && (x % 7 != 0))
```

nebo lépe: `((x % 3) && (x % 5) && (x % 7))`

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 6: Je definována funkce:

```
#include <stdio.h>
void test(int a, int b)
{
    if (a == b)
        printf("a je rovno b\n"); // XX
    else
        printf("a není rovno b\n");
}
```

Pro jaké hodnoty argumentů a a b , při volání této funkce, se **vždy** provede příkaz na řádce označeném XX?

Řešení: na hodnotě a nezáleží, $b \neq 0$

B, Příklad 6: Je definována funkce:

Pro jaké hodnoty argumentů a a b , při volání této funkce, se **nikdy** neprovede příkaz na řádce označeném XX?

Řešení: na hodnotě a nezáleží, $b = 0$

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 7: Upravte následující funkci tak, aby zobrazila všechny prvky **hlavní diagonále** čtvercové matice řádu n **po řádcích v opačném** směru, tj. od posledního řádku k prvnímu, uložené ve dvojrozměrném poli dané parametrem array.

```
void printMainDiagRev (int n, int array[n][n])
```

```
// parametr n je řád matice
```

```
for (int i = 01; i < n<= n+1; i ++++)
```

```
    printf ("%d \n", array[n-i-1n-1][n-i-1n-1]);
```


IZP – vzorové řešení

B, Příklad 7: Upravte následující funkci tak, aby zobrazila všechny prvky **hlavní a na vedlejší diagonále** čtvercové matice řádu n v poli doprava, shora dolů uložené ve dvojrozměrném poli dané parametrem `array`. V případě, že některý prvek matice leží současně na hlavní a vedlejší diagonále, zobrazí se v odpovídajícím řádku pouze jednou.

IZP – vzorové řešení

AB, Příklad 8: Je dáno:

```
typedef struct { ...; int pay; } tdata;  
struct item { tdata data; titem *next; };  
typedef struct item titem;  
typedef struct { titem *head; ... } tlist;
```

Definujte funkci `listFindMax`, která vrátí ukazatel na položku s maximální hodnotou složky `pay` v lineárním seznamu (daném parametrem `list`). V případě, že je seznam prázdný, funkce vrátí `NULL`.

Řešení:

```
titem *listFindMax (tlist *list)  
{  
    titem *maxitem = list->head;  
    for (titem *tmp = list->head; tmp != NULL; tmp = tmp->next)  
        if (tmp->data.pay > maxitem->data.pay)  
            maxitem = tmp;  
    return maxitem;  
}
```

Diskuze: V případě, že bude v lineárním seznamu více položek s maximální hodnotou složky `pay`, funkce vrátí ukazatel na první z nich.

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 9: Co se zobrazí po provedení následujícího programu?
Uvedte přesně výsledek, který se zobrazí na standardní výstupu.

[10 bodů]

```
#include <stdio.h>

void myPrint (int n) {
    printf ("%d", n/2);
    if (n > 0)    // Místo A
        myPrint (n - 1); // Místo B
    printf ("%d", n);
}

int main (void) { int count = 3; myPrint (count); return 0; }
```

Popište, jaký význam má kód v místech označených jako A a B.

Řešení:

Zobrazí se: 11000123 (6b)

Místo A: podmínka ukončení rekurze. (2b)

Místo B: rekurzivní volání funkce myPrint. (2b)

IZP – vzorové řešení

A, Příklad 10: Stručně charakterizujte základní vlastnosti metod řazení (uveďte věty pro každou vlastnost).

Řešení:

Sekvenčnost: Je vlastnost, která vyjadřuje, že řadící algoritmus pracuje s vstupními údaji i s datovými meziprodukty v tom pořadí v jakém jsou lineárně uspořádány v datové struktuře. (1b)

Časová složitost: Označuje míru času potřebnou k realizaci daného algoritmu. U řadících algoritmů ji označujeme jako funkci počtu řazených prvků. (1b)

Prostorová složitost: Označuje míru prostoru potřebnou k realizaci daného algoritmu. U řadících algoritmů ji označujeme jako funkci počtu řazených prvků. (1b)

Přirozenost: Je vlastnost algoritmu, která vyjadřuje, že doba potřebná k řazení již seřazené množiny údajů je menší než doba pro seřazení náhodně uspořádané množiny a ta je menší než doba pro seřazení seřazené množiny údajů. (1b)

Stabilita: Je vlastnost řazení, která vyjadřuje, že algoritmus zachová vzájemné pořadí údajů se shodnými klíči. (1b)

In situ: Metoda pracuje **in situ** znamená, že metoda nevyžaduje žádný dodatečný prostor pro řazení, než zabírá původní řazená struktura.

IZP – vzorové řešení

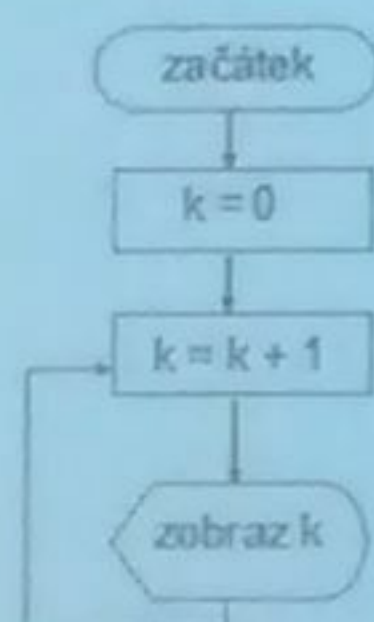
B, Příklad 10: Stručně charakterizujte základní vlastnosti algoritmů (1–3 body pro každou vlastnost). Uvedte příklad algoritmu, který není konečný a příklad algoritmu, který není hromadný. [6 bodů]

Řešení:

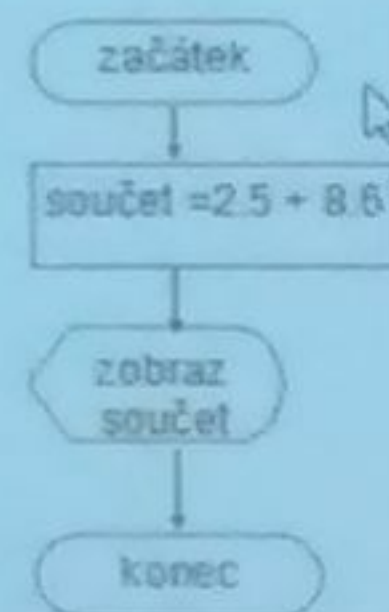
Konečnost (rezultativnost): má zaručit vyřešení úlohy po konečném počtu kroků. (1b)

Hromadnost: jedním algoritmem lze řešit celou třídu úloh stejného typu.

Příklad (není konečný):

Příklad (není hromadný):

Univerzita: algoritmus je zadán ve formě konečného počtu kroků a značných pravidel. (1b)

Optimalita: na správný průběh programu nemá žádný vliv, jak dlouho trvá co nejkratší dobu. (1b)